

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti esszé feladatok

1.1 Politika

2025-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-1.2

A pénz megjelenése (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a pénz megjelenését és korai formáit, valamint az állami újraelosztást mutatja be. A válasz a források felhasználásával lényegi összefüggéseket tár fel.	0–2
Tájékozódás térben és időben	T Utal rá, hogy a pénz az ókorban alakult ki, továbbá utal a téma valamely térbeli elemére (pl. Egyiptom, Mezopotámia, Babilon, Athén, Perzsa Birodalom).	0–2
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1 Szakszerűen használja a következő általános és konkrét történelmi fogalmakat: pl. pénz, újraelosztás / templomgazdaság, árupénz, kereskedelem.	0–2
	K2 A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0–2
Ismeretszerzés, a források használata	F1 Rögzíti, hogy a képen látható kereskedők árucikkeket cserélnek árucikkekre / cserekereskedelmet folytatnak, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. ennek előnye, hogy mindenki a neki szükséges dologhoz jut hozzá; hátránya, hogy meg kell találni a megfelelő áruval rendelkező és megfelelő árut igénylő partnert; nehéz az egyes árucikkek értékének összevetése; kevésbé teszi lehetővé a felhalmozást).	0–3
	F2 Rögzít egy lényeges tényt a kép alapján (pl. megjelentek az aranyból / a nemesfémből készült pénzek; a pénzérmén hitelesítő jel van), és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a nemesfémpénzek előnye, hogy tartósak / könnyen egységekre oszthatók / egyszerűen felhalmozhatók; a pénz értékét az uralkodó / egy istenség garantálta).	0–3
Történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek	E1 Rögzíti, hogy az első pénzek árupénzek voltak, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. valamely értékes árucikk szolgált csereeszközzül; ez már általános értékmérő volt; nem volt feltétlenül tartós / egységekre osztható / felhalmozható; ilyen áru lehetett valamely állat / luxuscikk).	0–3
	E2 Rögzíti, hogy a korai folyamvölgyi civilizációkban újraelosztó gazdaságszervezet / templomgazdaság működött, és ezzel kapcsolatban lényegi megállapítást tesz (pl. a templom / palota begyűjtötte a terményeket / termékeket, és újraosztotta azokat; a központi raktár vészhelyzetre is tartalékolt / szervezte a külkereskedelmet).	0–3
<i>Ugyanaz a válasz nem fogadható el két külön tartalmi elem (forráshasználat, történelmi gondolkodás és történelmi ismeretek) pontozásánál is.</i>		
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		20
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		10

1.2 Ókori civilizációk

1.3 Vallások